

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

86. An in mortis articulo filij Infidelium sint, invitis Parentibus, baptizandi?
Et an, secluso mortis periculo, non sit licitum, invitis Parentibus, baptizari
à Dominis suis filios servorum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

nisi per separationem, vel aliam rationem possit caveri, ne parentes eos impiis sacris, & doctrinis imbuant, quia aliàs fieret contra dignitatem Sacramenti, quod probabilis magis obesset, quam prodesset. Ita Coninch, & Suarez in 3. tom. 3. disp. 41. sect. 5.

2. Sed ait Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 5. cap. 6. num. 12. contraria praxis apud nos à viris doctis, ac piis sæpe observata fuit, & rectè quidem, quia periculum perversionis non est adeò propinquum, aut certum, cum fieri possit, ut infantes ante usum rationis moriantur, & per Baptismum salventur, tum, quia plerumque spes non parva est, ut hereticorum liberi aliquando in fide Catholica instruantur, quam idcirco libentius recipiunt, si sciant à Catholico Sacerdote se baptizatos fuisse. Addi etiam potest, tamen à parentibus, & ministris suis hereticis falsa dogmata edoceantur, interdum ignorantia difficulter vincibili laborare, & pertinaces hereticos non esse: ut proinde tales dogmata fidei baptismalis retineant, & salvari possint, si de peccatis post Baptismum commissis vera conversione doceant, per ea, quæ dixi lib. 2. tract. 1. cap. 12. num. 3. Hæc omnia Layman, & satis quidem probabiliter.

RESOL. LXXXVI.

An in mortis articulo filij Infidelium sint, invitatis parentibus, baptizandi?

Et an, secluso mortis periculo, non sit licitum, invitatis parentibus, baptizari à dominis suis filios servorum infidelium? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 10.

Sup. hoc infra in Ref. 88. §. Excipit & in Ref. 90. §. 2. paulo post initium à ver. Primus est.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam, cum formidine tamen, docet Sotus in 4. dist. 5. in fine, art. 10. Sed valde miror. Dico igitur audacter in tali casu filios infidelium esse invitatis parentibus baptizandos. Et ita ex Soto, Aragonio, Acofta, Suarez, Henriquez & D. Antonino docet Jacobus Granado de Sacrament. in 3. part. contr. 4. tract. 4. disp. 5. sect. 4. num. 19. quia cum est in mortis articulo, censetur extra parentum potestatem, quia quod parum distat, nihil distare videtur, nec timeri potest periculum apostasie, & deceptionis, præsertim cum puer tunc sit in extrema necessitate spirituali, in qua non est censendus ita dependens à parentibus, ut propter illorum contradictionem damnandus sit in æternum. Et ita hanc sententiam præter Doctores citatos docet etiam Hurtadus de Sacram. Baptismi, disp. 3. diffie. 3. qui etiam diffie. 5. rectè probat cum Coninch de Sacram. q. 98. num. 10. dub. unic. num. 76. Valentia tom. 4. disp. 4. q. 3. punct. 3. Zambranus de Sacram. Bapt. cap. 1. dub. 11. num. 5. Azorius tom. 1. lib. 8. cap. 25. q. 10. secluso periculo mortis illicitum esse invitatis parentibus baptizari à dominis filios servorum infidelium.

Sup. hoc in Ref. seq. & in aliis ejus primæ annot.

RESOL. LXXXVII.

Sup. prima diffie. hujus tituli in Ref. seq. §. Secunda, & magis late in tom. 3. tract. ex Ref. 6. §. Sed quid.

Utrum liceat baptizare infantes filios Infidelium, invitatis parentibus, etiam si parentes infideles subditi sint Principibus Christianis: imo si fuerint Christianorum servi?

Et an, domini teneantur hoc facere? Ex p. 2. tr. 15. & Misc. 1. Ref. 45.

§. 1. **P**rima sententia est D. Thom. qui asserit in 3. p. q. 68. art. 10. & 2. 2. q. 10. art. 10. id non

licere, etiam si parentes infideles sint subditi Principibus Christianis, * imò etiam si fuerint Christianorum servi: nam parentes jure naturali habent custodiam, & curam suorum filiorum, antequam ad usum rationis perveniant. Ergo nulla autoritate humana, sive Principum, & Dominorum, possunt hoc jure licite privari; privarentur autem, si ipsis invitatis eorum filij baptizarentur, &c. Hanc sententiam amplectuntur omnes discipuli Divi Thom. Caietanus, Sotus, Capreolus, Paludanus, Victoria & alij.

2. Secunda sententia est Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 25. sect. 4. Petri de Cabrera de Sacram. q. 68. art. 10. disp. unic. conc. 4. §. 7. Nugni tom. 1. in 3. p. q. 69. art. 20. diffie. 2. concl. 3. Qui asserunt, parvulos infidelium, qui sunt mancipia Christianorum, posse à dominis suis vendi, seu donari; & postquam hac via fuerint à parentibus subtrahiti, licite baptizari possunt, etiam parentibus inconsultis, & reluctantibus; etiam si ipsi domini hac intentione, & sine venderent, seu donarent tales parvulos, ut à parentum cura subtrahiti baptizentur. Prior pars conclusionis est certa; nam qui est dominus alicujus rei, potest illam pro libito donare, & vendere. Secunda pars conclusionis probatur, quia illi parvuli tunc non sunt sub cura parentum, sed sub cura illorum, quibus venditi, vel donati sunt; ergo parentibus inconsultis, ex consensu eorum, qui illorum curam gerunt, poterunt baptizari.

3. Tertia est sententia Vasquez in 3. p. tom. 3. disp. 155. c. 4. num. 50. Luisij Turriani in 2. 2. tom. 1. disp. 54. dub. 2. Greg. Ruiz in suis controuv. Theol. controuv. 19. ubi ait: Non modo filios servorum infidelium vendi, & separari posse à parentibus ut baptizentur, & ita separatos baptizari rectè posse, si diligentia adhibeatur, ne à parentibus aliquo modo possint conveniri, & subverti. Verum etiam antequam separentur, & vendantur, sub cura parentum existentes, sine peccato baptizari posse, si res ipsa ex se consideretur. Et ad incommoda, quæ ex ista sententia sequi videntur, respondet n. 55. & 57. Nam ante adultam ætatem à parentibus separari possunt, & sic nullam memoriam habebunt paternæ infidelitatis, & ceremoniarum, quibus contra Religionem nostram parentis uti consueverant. Alterum incommodum, quoad scandalum patris, quia ipse videns filium baptizatum contra voluntatem suam, Judaicis, aut Mahumetanis ceremoniis, circa filium utetur in Baptismi opprobrium, & Religionis nostræ, ipsum circumcidendo, nihil obstat potest, quoniam necessaria non sunt omittenda propter scandalum, hujusmodi autem est Baptismus, quem tanquam necessarium, dictis infantibus tribuimus: Hæc Vasquez, qui in capite 7. cum Turriano ubi supra, probat dominos præcepto charitatis teneri tales parvulos sub cura parentum existentes baptizare.

4. Ad argumentum primæ sententiæ respondetur, ipsos parentes fieri indignos tali jure naturali, ratione abusus, idèo nulli irrogatur injuria, dum à dominis destituuntur suo jure in justo possessio. Unde Vasquez ubi supra, probat, parentes infideles non habere jus, ut ipsi solum curam gerant salutis spiritualis filiorum, nec permitant ullum alium in filio emendare id, in quo ipsi errant. Neque enim jus paternum naturale id concedere potest, neque divinum id concessisse constat.

5. Omnes istæ tres sententiæ sunt probabiles, sed ultimam Vasquez libenter amplector, propter favorem animarum ditorum infantium: De tota hac questione vide Lorcam in 2. 2. Reginaldum tom. 2.

* Sup. hoc cursum in fine Ref. præterita, & in Ref. seq. & in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 6. §. Sed magis, & seq.

Sup. hoc magis late infra in Ref. 90. à lin. 3. in Ref. 91.